

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joan. Henrici Meibomii De Cervisiis potibusque &
ebriaminibus extra vinum aliis Commentarijs**

Meibom, Johann Heinrich

Helmeftadii, 1668

Caput Septimum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10160

20 deduci queat. Et jam ante omnes istos Barthium, Cluverium & Wernerum, medicus doctissimus Balduinus Ronseus Epist. Medic. XL. notavit, ex ἑρῶτα vocabulo, parva litterarum transpositione, & posterioris syllabæ ἄποκοπή, fieri βῆρ, & inde *bieram* nostratium. Verum ultima hæc originatio licentiæ nimium sibi sumit. Si namque ex voce diasyllaba syllabam alteram prorsus tollas, alteram pro libitu transponas, facilè cuivis voci, quamcumque velis, originem tribuere possis. Derivationes cæteræ, licet ingeniosæ sint, & plausibiles, tamen vix verisimile fit, apud auctores illos omnes ac singulos, qui *bryti* meminere, Sophoclem, Æschylum, Archilochum, Hecatæum, Hellenicum, Theophrastum, Hesychium, textus ubique fuisse corruptos, nullumque eorum codicem repertum mendii ejuscemodi expertem. Igitur rem potius in medio relinquimus, & de emendationibus istis ex veteri *Jctorum* formula pronunciamus: *Non liquere.*

CAPUT SEPTIMUM.

SUMMARIA.

1. *Curmi* Dioscoridis. 2. *Posidonio* Stoico *corma*. 3. apud quem male lectum, *dercoma*. 4. quod tamen retinet Io. Isaacius. 5. & Germanicæ vult esse originis. 6. *Durcke*, castigare, vox Danorum. 7. *lac. Dalec hampy* παρ' ῥάμα. 8. *Posidonius* explicatus. 9. *Isaacius* dimissus. 10. *Curmen*, eodem cum *curmi*. 11. *Krmen* / *saginat*io, *Krme* / *cibus* Boheimis. 12. *Krome* / *Germanis* *micapanis*. 13. *Tū curmi* derivatio ex antiqua voce Britannica. 14. *Curmi*, an *canum* *Vlapiant*.

I **D**ioscorides lib. I I. cap. LXXXI. meminit potusex hordeo, quem κοῦρμι vocat. καὶ τὸ καλούμενον δὲ κῆρμι, inquit,

quit, σκδαζέμενον ἢ ἐκ χειρῆς. ὦ καὶ ἀνὴ οἷς πόματι πλάσ-
 κεις χεῖνται. *Fit ex hordeo etiam potus, quem curmi vocant,*
eo ὅτι saepe loco vini pro potu utuntur. Posidonius, Philoso-
 phus Stoicus, lib. de Hist. Celtar. agens de ipsorum convi-
 viis & potu, apud Athenæum lib. IV. *corma* appellat, & ex
 tritico parari notat. Locum adscribo integrum: Τὸ ἢ πιό-
 μων ὄσι, ὡς ἂν ἐν τοῖς πλεῖστον οἴνοισι ἐξ Ἰταλίας, καὶ τῆς
 Μασσαλιητῶν χώρας ὡρακομιζόμενον. ἀκρατὸν ἢ ἄσπαστον, ἐπιόπι
 δὲ ὀλίγον ὕδατος ὡραμίγνυσι. ὡς ἂν δὲ τοῖς ὑποθεστέροις ζυθὸν
 πύρρον μετὰ μέλιτος ἑσκασμένον. ὡς ἂν δὲ τοῖς πολλοῖς καθ'
 αὐτὸ καλεῖται δὲ κόρμα. Quem locum sic interpreto. *Lo-*
cupletes vinum bibunt ex Italia advectum & Massiliensium
regione: at ὅτι ad meracum: interdum pauca aqua permixtum:
Ab inferioris conditionis hominibus zythum triticeum bibi-
tur, cum melle paratum: à vulgo autem per se, dicitur vero corma.
 In ultimis his Posidonii verbis legebatur jam olim, κα-
 λεί δέρκομα, nullo sensu. Unde mendum loco subesse adver-
 tens primus Joan. Ruellius lib. II. de nat. stirp. cap. XIII. fe-
 licissima conjectura legendum censuit, καλεῖται δὲ κόρμα.
 Nec aliter in codicibus MSS. legi postmodum observavit e-
 ruditissimus Casaubonus Animadv. in Athen. ad hunc lo-
 cum. At Joan. Isaacius Pontanus Glossario Prisco: Gall. in
 voce dercoma, retinet τὸ δέρκομα apud Posidonium, & Ger-
 manicæ vult esse originis, vestigiumque vocis superare pu-
 tat in lingua Cimbrica sive Danica, in qua vox *dureke* (in
 finitivum ait esse) sit *coercere, castigare*. Atque ita δέρκομα
 ait esse, non zythum triticeum, sed *vinum aqua tempera-*
tum, & quasi castigatum: idque contra mentem Posidonii,
 sive *corma*, sive *dercoma* apud ipsum legatur. Verum con-
 textum Græcum inspicere insuper habuit, vir eruditus, La-
 tinaque tantummodo editioni fidens, deceptus est: Posi-
 doniumque non de triticeo aliquo potu, sed tantum de vi-

no seu mero, seu aqua temperato loquutum putavit. Aut
6 enim interpres, Jacobus Dalechampius, vir alias undiqua-
que doctissimus, festinatione quadam, ut facile in tam ma-
gno opere fieri potest, aliqua inter vertendum omisit: aut
exscriptor potius, sive editor, quæ versa erant, mutilate,
omissaque integra periodo edidit hoc modo: *Locupletes*
vinum bibunt ex Italia petiitum vel Massiliensium regione, &
id merum: interdum aqua paullulum affundentes: dercoma id
7 *vocant.* Quæ si cum nostra versione, quæ integra est, quis
conferat, manifeste cognoscat, non hoc voluisse Posidoniu-
um; Celtas locupletes ex Italia aut Massilia bibere vinum,
nunc merum, nunc aqua pauca mixtum, & hoc vocari *der-*
coma: Sed hanc fuisse ejus sententiam; Celtas locupletes bi-
bere vinum ex Italia & merum & mixtum, pauperiores zy-
thum triticum cum melle, vulgus infimum zythum per
se, sine melle & hunc vocari *δέρομα*, seu potius *νόμμα*, ut
esse diximus in MSS. Atque ita derivatio nominis illa ex
lingua Cimbrica, desumpta à vini temperatione & castiga-
tione, cujus nulla apud Posidonium facta mentio, per se con-
8 cidit. Retinemus igitur *τό κορμι*, quod aliis etiam *curmen*
9 dictum fuit. Lexicon Philoxeni: *Curmen*, *κόρμι* *κόρμι*.
Ubi per *κόρμι* intelligitur *frumentum*, ex quo fit potus. Abr.
Wernerus Orat. de Cervis. Hebræum esse censet vocabu-
lum, & denotare *lutrem aeneam*, in qua potus hic eoqui so-
let. Matth. Martinius Lexico Philolog. *curmi* à voce Sla-
10 vonica esse conjicit. Bohemis enim, inquit, *Krmen* / est *sa-*
ginatio, *κρμι*; à *Krme* *ferculum*, *cibus*; & *curmi* est *ma-*
11 *culina*, & pinguefaciendi vim habet. Ita Germanis *Kromel* /
12 *medulla panis*; *Kruhmlen* / *in micas frangere*. Vicinum et-
13 iam ait esse Germanico *Korn* / *frumentum*. At Guilelmus
Cambdenus in Descript. Britann. ubi agit de Comitatu &
opido Darbiensi, cervisiæ optimæ coctione celebrato, ex eo
quod

quod Dioscorides in Curmi descriptione subjungit, similes
curmi potiones etiam in Occidentali *Hiberia* & *Britania*
 ex tritico parari; pro *Hiberia* aut *Iberia* quidem voca-
 bulo vocem *Hibernia* reponit: cervisiam verò, quam An-
 gli hodie *alam* vocant, Britannos antiquo vocabulo
Kuvrvv ait appellasse, & ex hoc corrupto hodie perperam
 apud Dioscoridem legi *curmi*, Verum nos ea nunc in me-
 dio relinquimus. Gregorius Holoander ad Ulpianum in L. ¹⁴
 si quis vinum. D. de trit. vino & ol. leg. & Guidus Panciro-
 lius Var. Lect. lib. II. cap. LXXXV. pro *camo*, quod habet Ul-
 pianus, substituunt *curmi*. Verum ea de re in ipsa *cam* hi-
 storia videbimus.

CAPUT OCTAVUM.

SUMMARIA.

1. Hispanorum potus *celia* & *ceria*. 2. de ijs locus Plinij.
3. de *celia* Flori. 4. vocis *indigena*, apud Florum acceptio.
5. de *celia* locus Orosij. 6. de utraque locus Polybii. 7. *Celia*
an à calefaciendis dicta. 8. *an eadem cum Oela Anglorum*. 9.
Ceria an à colore ceræ. 10. *an à Germanico zehren / epulari*.
11. *an zehren / fermentare*. 12. *celia & ceria an idem po-*
tus.

Hispanorum ex frumento potus *celia* & *ceria* erant. U-
 triusque meminit Plinius lib. XXII. cap. XXV. *Et frugum* 2
quidem hæc, inquit, sunt in usu medico. Ex iisdem sunt &
potus, ut Zythum in Aegypto, celia & ceria in Hispania. Me- 3
minit celia etiam Florus qui sub Trajani principatu vixit,
sub initium secundi seculi æræ Christianæ, lib. II. cap. XIX.
ubi de Numantinis ait: Eo necessitatum compulsi, ut destina-
ta morte in periculum ruerent, quum sese prius epulis, quasi
inferiis implevissent, carnis cruda & celia, sic vocant indige-
na ex frumento potionem. Ubi tamen vir clarissimus, Joan. 4